Genelge No: 2024/3 (İhrakiye Teslimleri)

T.C. Ticaret Bakanlığı - Genelge 2024/3 - İhrakiye Teslimleri Hakkında - GGM - 06.02.2024 Tarihli 93733387 Sayılı Yazı

T.C.

TİCARET BAKANLIĞI

Gümrükler Genel Müdürlüğü

Sayı : E-52707093-010.06-00093733387

Konu : İhrakiye Teslimleri

GENELGE

(2024/3)

4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 176 ncı maddesi ile Gümrük Yönetmeliğinin 476 ila 482 nci maddeleri hükümleri uyarınca deniz ve hava taşıtlarına yapılacak yakıt ve yağ teslimlerinde aşağıda yer verilen hususlar çerçevesinde işlem tesis edilecektir.

1. İhrakiye olarak tanımlanan, ülkemizin kara sularında ve/veya kara suları bitişiğinde deniz taşıtlarına veya hava meydanlarında yerli ve yabancı hava taşıtlarına vergili veya vergisiz sağlanan akaryakıt ve madeni yağların teslim faaliyetinde bulunacak gerçek veya tüzel kişilerin, bu kapsamdaki faaliyetlerinin konusuna göre Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'ndan gerekli lisansa sahip olmaları gerekmektedir.

2. Kanunun 176 ncı maddesi hükümleri çerçevesinde deniz ve hava taşıtlarına ihracat hükmünde verilen, ancak tüketilmeden geri getirilen yakıt ve yağlara ilişkin olarak Gümrük Yönetmeliği'nin 451 inci maddesi çerçevesinde işlem yapılacaktır.

3. Türkiye Gümrük Bölgesi dışına düzenli sefer yapan Türk bayraklı hava taşıtlarının birbirini takip eden dış sefer ve iç sefer yapmaları ve yurtdışı seferinden bir Türk limanına dönerek tekrar dış sefere çıkmaları hallerinde dış seferin devamı sayılan durumlar, Ek-1'de yer alan örnekler ile

açıklanmıştır.

Yurtdışından dönerek iç hat sefere devam edecek uçaklardaki yakıt için vergi tahakkuku yapılırken, mükerrer vergilendirmenin önlenmesini teminen, uluslararası yükümlülükler ve uçuş emniyeti açısından bulunması zorunlu olan ve daha önce serbest dolaşıma sokulmuş olan, küçük gövdeli uçaklarda 4500 kg., büyük gövdeli uçaklarda 9000 kg. yakıtı aşan miktar için vergi tahakkuk ettirilmesi; vergi tahakkuklarına ilişkin ihtilaflarda uçağın uçuş kayıtlarına ve yakıtına ilişkin bilgileri içeren belgeler esas alınarak işlem tesisi gerekmektedir.

4. Dış sefere çıkarken veya dış sefer halinde iken, gemideki yükün ağırlık itibarıyla miktarının yarısından fazlasının ihracat veya transit eşyası olması şartıyla, rotasında yer alan bir Türk limanına götüreceği serbest dolaşımdaki eşyanın da taşınması, taşıtın dış sefer halini bozmamaktadır. Bu durumda, ihracat veya transit eşyası ile serbest dolaşımdaki eşyanın miktar tespiti, ilgili taşıma belgeleri ile geminin seyir jurnalleri üzerinden yapılacak; geminin kaptan veya acentesi tarafından, serbest dolaşımdaki eşya ile serbest dolaşımda olmayan eşyanın gemideki yerini gösterir istif planı gümrük idaresine sunulacaktır.

5. Dış seferde iken arıza nedeniyle iç sefere geçen geminin tersanede bakım ve onarımına ilişkin olarak Liman Başkanlığınca onaylanmış tersane yazısı dış seferin devamı bakımından mücbir sebep belgesi olarak kabul edilecektir.

6. Dış seferden dönen geminin, Gümrük Yönetmeliğinin 482 nci maddenin birinci fıkrasındaki üç aylık bekleme süresi içerisinde, sefere devam edilebilmesi için zorunlu olan Denize Elverişlilik Belgesine ilişkin işlemlerinin tamamlanması amacıyla iç sefer durumuna geçmesi halinde, bu durumun tersane ve Liman Başkanlığı tarafından belgelendirilmesi ve iç seferde yük/yolcu taşımaması koşuluyla dış sefer halinin bozulmadığı değerlendirilecektir.

7. Gümrük Yönetmeliğinin 477 nci maddesi uyarınca, yabancı bandıralı gemiler ve yabancı limanlara sefer yapacak Türk bandıralı gemiler için akaryakıt talebinde bulunan kaptan, acente, bunker veya liman bayilerinin başvurularında, yakıt verilecek geminin yakıt kapasitesine ilişkin beyan aranılacak, ayrıca gerek görülmesi halinde beyanın tevsikine yarayacak belgelerin ibrazı istenecektir.

8. Merkez ve şube şeklinde faaliyet gösteren bunker ve liman bayilerince, Gümrük Yönetmeliğinin 75 no.lu ekinde yer alan örneğe uygun taahhütname vermeleri gerektiği hususu dikkate alınarak,

a) Şubenin işlemlerinden dolayı ortaya çıkabilecek usulsüzlük ve suistimallerde gümrük idaresinin muhatabının doğrudan firma merkezi olduğunu gösterir firma beyanının,

b) Gümrük Yönetmeliğinin 478 inci maddesinde yer alan koşulların firma merkezi tarafından yerine getirildiğini gösterir gümrük idaresince onaylı belgenin,

Şubenin işlemlerinin yürütüleceği ilgili gümrük idaresine ibrazı halinde teminat aranmaksızın faaliyetlerine izin verilecektir.

9. Ülkemiz kara sularından transit geçiş yapan, ulusal ve/veya uluslararası denizcilik kuralları çerçevesinde Türk limanlarına giriş yapmadan, denizcilik mevzuatı kapsamında belirlenmiş limanların demir yerlerine demirleyen yabancı bayraklı gemiler ile dış seferde bulunan Türk bayraklı gemilere yağ ve yakıt (ihrakiye) tesliminde; teslimi gerçekleştiren firma ile taşımayı gerçekleştiren firmanın Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu tarafından verilen uygun lisansa sahip olması gerekmektedir.

Bu kapsamda ihrakiye teslimlerinde kullanılacak barçların, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı tarafından verilen Denize Elverişlilik Belgesine sahip olması ve Ek-2'de yer alan özellikleri haiz olması koşulu aranacaktır. Mevcut durumda Ek-2'de belirtilen özellikteki kamera sistemine sahip olmayan barçlara ilişkin olarak, söz konusu sistemin kurulması için bu Genelge'nin yayımı tarihinden itibaren 3(üç) ay süre verilecektir. Bu sürenin bitimi itibarıyla Ek-2'de belirtilen özellikteki kamera sistemine sahip olmayan barçlar ile ihrakiye teslimine izin verilmeyecektir.

Türk limanlarına giriş yaptığı halde büyük tonajlı olması gibi makul nedenlerle iskeleye yanaşamayan ve bu nedenle kara tankerleri kullanılarak yağ ve yakıt ikmali yapılamayan gemilere de bu usuller çerçevesinde ihrakiye teslimine izin verilecektir.

Barç ile ihrakiye olarak yakıt ve dökme yağ tesliminin memur refakatinde gerçekleştirilmesi esastır. Mücbir sebep ve beklenmeyen haller dolayısıyla, demirleme bölgesi dışındaki gemilere barç ile yakıt ve dökme yağ teslimleri mutlak suretle memur refakatinde yapılacaktır.

İhrakiye olarak dökme yağ teslimi ile ilgili olarak, firma tarafından talep edilmesi ve tüm gümrük idarelerinde geçerli olmak üzere firma tarafından Ek-3’deki örneğe uygun olarak 200.000 ABD Doları tutarında sabit teminat verilmesi halinde, dökme yağ tesliminde memur refakati aranmayacaktır.

İhrakiye olarak yakıt teslimi ile ilgili olarak, firma tarafından talep edilmesi ve aşağıdaki koşulların birlikte sağlanması halinde yakıt tesliminde memur refakati aranmayacaktır:

i) Tüm gümrük idarelerinde geçerli olmak üzere, firma tarafından Ek-3’deki örneğe uygun olarak 2.000.000 ABD Doları tutarında sabit teminat verilmesi; firmanın Yetkilendirilmiş Yükümlü Sertifikasına sahip olması durumunda ise söz konusu tutarın yüzde 75'i oranında uygulanması,

ii) Teslim işleminin tüm aşamalarının Bakanlığımızca (A) tipi uluslararası gözetim şirketi statüsü verilen firma/kuruluşların uzman personeli gözetiminde Ek-4’de yer alan usul ve esaslar çerçevesinde gerçekleştirilmesi,

iii) Teslimin yapıldığı günü takip eden iş gününün mesai bitimine kadar, Ek-4’de belirtilen evrakların, yakıtın barca yüklenmesine ve barçtan gemiye ikmaline ilişkin bunker teslimat notları (Bunker Delivery Note) ve kırılmış olan gümrük güvenlik mühürleri ile birlikte, ilgili gümrük idaresine ibraz edilmesi.

İhrakiye olarak yakıt ve dökme yağ tesliminin memur refakati olmaksızın gerçekleştirilebilmesi için barçların, Ek-2’de belirtilen özellikteki kamera sistemine sahip olması şartı aranacaktır.

Firma tarafından, memur refakati aranmaksızın yakıt teslimine ilişkin olarak (i) bendi uyarınca sabit teminat verilmiş olması halinde, firmanın yapacağı dökme yağ teslimleri için ayrıca 200.000 ABD Doları tutarındaki teminat aranmayacaktır.

İkinci iskele yoluyla yapılacak ihrakiye teslimi ile ilgili işlemlerin, geminin bulunduğu liman/iskele hangi gümrük müdürlüğünün denetiminde ise o gümrük müdürlüğünce; aynı liman/iskelede birden fazla gümrük müdürlüğü faaliyet gösteriyorsa, ilgili Bölge Müdürlüğü tarafından belirlenecek gümrük müdürlüğünce yapılması gerekmektedir.

10. 24/7/2009 tarihli, 27298 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren, 2009/15212 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki Deniz Turizmi Yönetmeliğinin "Türk limanları arasında seyir

esasları" başlıklı 42 nci maddesi ile "Kabotaj hakları" başlıklı 47 nci maddesi hükümleri de dikkate alındığında, yabancı bayraklı yatların Türkiye'de bulundukları süre içinde ihrakiye taleplerinin, 4458 sayılı Gümrük Kanununun 176 ncı maddesi uyarınca karşılanması mümkün bulunmamaktadır.

06/08/2013 tarihli ve 2013/36 sayılı sayılı Genelge yürürlükten kaldırılmıştır.

Bilgi ve gereğini rica ederim.

Sezai UÇARMAK

Bakan a.

Bakan Yrd.

EKLER:

Ek 1: Türk bayraklı hava taşıtları için dış seferin devamı sayılan durumlara ilişkin örnekler

Ek 2: İhrakiye tesliminde kullanılacak barçlara ilişkin usul ve esaslar

Ek 3: Kesin ve süresiz teminat mektubu örneği

Ek 4: Akaryakıt teslimlerinde uluslararası gözetim şirketine bağlı uzmanlarca yapılması gereken iş ve işlemler

DAĞITIM:

Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlükleri

Ek 1: Türk bayraklı hava taşıtları için dış seferin devamı sayılan durumlara ilişkin örnekler

Örnek 1: Yurtdışından (örneğin, Paris) hareketle Türkiye'deki bir limana (örneğin, Van) gelip tüm yükünü boşaltan bir uçağın buradan Türkiye'deki bir başka limana (örneğin, Ankara) ihraç yükü almak üzere kısmen ihraç yükü almış olarak veya boş olarak yaptığı sefer dış seferin devamı sayılır. Bu durumda (Van-Ankara arasında), vergisiz yakıt kullanılacaktır.

Örnek 2: Yurtdışından (örneğin, Paris) hareketle Türkiye'deki bir limana (örneğin, Van) gelip tüm yükünü boşaltan bir uçağın buradan iç hat yük ya da yolcusu alıp bir başka Türk limanına (örneğin, Ankara) yaptığı sefer doğal olarak iç seferdir. Keza, bir iç seferden sonra ihraç yükü

almak üzere boş olarak yapılan sefer ne iç seferin öncesindeki dış seferin devamı sayılacak, ne de yeni bir dış sefer olarak kabul edilecektir. Bu durumda (Van-Ankara arasında), vergili yakıt kullanımı söz konusudur.

Örnek 3: İkinci örnekte konu edilen türde bir iç seferden sonra (Van-Ankara arasında) bir başka Türk limanına (örneğin, İstanbul) ihraç yükü almak üzere kısmen ihraç yükü almış olarak yapılan sefer (gidilecek Türk limanında boşaltmak üzere dahili yük taşınmamak kaydıyla) dış seferdir. Bu durumda (Ankara-İstanbul arasında), vergisiz yakıt kullanılması mümkün bulunmaktadır.

Örnek 4: Yurtdışından (örneğin, Frankfurt) hareketle bir Türk limanına (Örneğin, İzmir) gelen ve yükünün bir kısmını burada boşaltarak dahili yük almaksızın bir başka Türk limanına (örneğin, Antalya) yükün kalan kısmını boşaltmak üzere sefer yapılması da dış sefer kapsamındadır. Bu durumda (İzmir-Antalya arasında), vergisiz yakıt kullanılması mümkündür.

Örnek 5: Yurtdışından (örneğin, Frankfurt) hareketle bir Türk limanına (örneğin, İzmir) gelen ve yükünün bir kısmını veya tamamını boşaltsın/boşaltmasın, buradan dahili yük alarak bir başka Türk limanına (örneğin, Antalya) hareket edilmesi durumunda ise, dahili yük almış olan taşıtın dış seferde sayılması mümkün bulunmamaktadır. Bu durumda (İzmir-Antalya arasında), vergili yakıt kullanılacaktır.

Ek-2 İhrakiye tesliminde kullanılacak barçlara ilişkin usul ve esaslar

İhrakiye tesliminde kullanılacak her bir barca ilişkin EPDK lisansı ve Denize Elverişlilik Belgesi de dahil olmak üzere gerekli evrakların birer örneği, asılları ilgili gümrük idaresince görülmek suretiyle dosyalanarak gümrük idaresince muhafaza edilecektir.

A) Belirli süreler için ihrakiye tesliminde kullanılmak üzere kiralanan barçlara ilişkin kira sözleşmesinin ilgili gümrük idaresine ibraz edilmesi ve barçların kira sözleşmesi süresince sadece kiralayan firmanın teslimlerinde kullanılması gerekmektedir.

B) Barçların, aşağıda teknik özelliklerine yer verilen kamera sistemlerinin bulunması gerekmektedir:

a. Kameraların en az 1080P çözünürlükte, saniyede en az 15 resim/kare (fps) görüntü sağlayacak özellikte olması,

b. Kameraların, gece/gündüz (day/night) özelliğine sahip, karanlık veya ışığın az olduğu ortamlarda da net görüntü alabilecek özellikte olması,

c. Kameraların, dış ortam koşullarında (hava değişikliği, rüzgâr, yağmur vb.) odaklanma bozulmasını en aza indirgeyecek şekilde önlemlerin alınmış olması ve yönünün değişmesini engelleyecek şekilde monte edilmesi veya korunaklı hale getirilmesi,

d. Kameraların, yirmi dört saat aralıksız kayıt yapabilmesi ve kayıtların en az 30 gün saklanması.

Barçların AIS cihazının sürekli olarak faal ve çalışır vaziyette olması gerekmektedir.

Ek- 3 Kesin ve süresiz teminat mektubu örneği

Ticaret Bakanlığına bağlı tüm gümrük müdürlüklerinden gemilere yapılan yağ ve yakıt teslimlerinin konusu her türlü gümrük işlemlerine ilişkin olarak ..... ’dan kısmen veya tamamen tahsili gereken ..... (yazıyla .....) ABD Doları’nı gümrük idaresince yapılacak ilk istek üzerine bu durumu ispat eden başka bir belge aramaya lüzum görmeksizin itirazsız ödemeyi taahhüt ettiğimizi ve bu miktarın gümrük idaresince istenmiş olması, istenen miktarın tahsil edilmesi gereken hâle geldiğini ifade edeceğinden istek tarihinden itibaren 15 gün içinde ödenmemesi hâlinde 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre belirlenen gecikme zammı ile birlikte ödeyeceğimizi, teminat veren ..... 'nın kurumu temsil ve ilzama yetkili memurları sıfatıyla beyan ve taahhüt ederiz.

Bu teminat mektubu kesin ve süresizdir.

İşbu teminat mektubunun tazmini halinde, talep edilen tutarın tazmin tarihinde geçerli olan TCMB efektif alış kuru üzerinden hesaplanacak Türk Lirası karşılığı ödenecektir.

EK-4 Akaryakıt teslimlerinde uluslararası gözetim şirketine bağlı uzmanlarca yapılması gereken iş ve işlemler

1- Gözetim şirketi uzmanı (surveyor) barcın teslim yapılacak gemiye yanaşmasından teslimatın tamamlanmasını müteakip barcın gemiden ayrıldığı ana kadar tüm sürece eşlik edecektir ve bu süre zarfında barçtan ayrılmayacaktır.

2- Surveyor tarafından;

a) Barcın ikmal yapılacak tanklarına gümrük idaresince tatbik edilmiş olan mühürlerin kırılması, kırılan mühürlerin numaralarının barcın yetkilisi ile tutanak altına alınması,

b) Barcın gemiye yanaşıp ikmalin başlamasından tamamlanmasına kadar tüm işlemlere ilişkin zaman çizelgesinin (time log) düzenlenmesi,

c) Barç tanklarının teslim öncesi ve sonrası yakıt miktarlarını gösterir raporun (Tank Ullage Report) düzenlenmesi,

d) Numune alınmış olması halinde numune alımına ilişkin belgenin (Sample Receipt) düzenlenmesi,

e) Teslimat işleminin tamamlanmasını müteakip barç tanklarına tekrar mühür tatbik edilerek takılan mühürlerin numaralarının barcın yetkilisi ile tutanak altına alınması,

Gerekmektedir.

Bu yazı GümrükApp’ten alınmıştır.